

(א) לעיל כו' ג' (ב) נפט: ד"ה קמ"ל.

הגהות הב"ח

(א) גמ' סיפא לגמ' ארישא כג"ל וכן בסמוך: (ב) שם לא צריכא דאע"ג דאמרי קני:

ליגור. דאי מצטלי אינהו ליחיד אחר למימר נמי יחיד מצטל לשנים: ואין נוטלין רשות נמה לי. הא תנא ליה היו שנים אוקרין זה על זה: לא צריכא. משנה יתירה לאשמועינן דאפי' אמרו ליה קמאי קני על מנת להקנות והדר איהו ובטל לחציה לא משתרי האי צתרא דמהו דתימא שליחא שוויהו קא משמע לן כיון דלא קנה איהו לאשמועינן לא מלי לאקנויי: אחד שלא עירב כו'. כגון ג' דיורין צתיר השנים עירבו והשלישי לא עירב מצטל לאחד מן המעריצין ומותר דהאי צהדי צהדיה עירב אלמא אין צריך לבטל אלמא לאחד דכולהו הוה כחד: ושנים שלא עירבו נוטלין רשות לשנים. הדרים עמיהן עירבו או ליחיד שלישי הדר עמיהן ולא עירב לא הוה ולא הן: אבל אין אחד שעירב. עם אחד נותן רשותו ליחיד שלישי שדר עמיהן ולא עירב דכי בטל ליה איהו רשותיה אכתי איכא צהדיה דאסר עליה: לשנים שלא עירבו. כדאמרין לעיל [סח:] שנים אין נוטלין רשות: והוה ומיהו. ועל כרחך דרבה צשיירא שחנתה צצקעה והקיפיה חזר ונטו שם איש אהלו מוקי לה דכי מת אין ליורשיו שם כלום דאי צתיר ממש הא איכא יורשין וכיון דאילו הוה אצוהון קיים הוה אסר אינהו נמי אסרי: פדע. מרישא דהוה ומיהו עסקינן דאי איתיה צריך להאי לבטוליה ליה: סיפא דרישא. מרישא דמתניתא עד אכל כו' חדא צבה היא הלך סיפא דהיא קרי ליה סיפא דרישא: לאחד לא. דצריך לבטל לכל אחד ואחד: אי הכי יתני לאחד שעירב. כדמתנא צרישא ואנא ידענא דתרי נינהו דאין עירבו צבה שנים: או לאחד שלא עירב. צבה דהיא היא דהיי דתנא לשנים שעירבו או לא' שלא עירב: אחד שלא עירב כו'. השתא מפרש לה לכוהה אמאי אלטרין למיתנייהו לכולהו: ולא גורין כו'. כלומר אי קשיא כיון דמית פשיטא דמצטל ליה להאי דפייש דהא קמני לה סיפא דאפי' שנים מצטלין ליחיד: ושנים שעירבו כו'. פשיטא דהא ליכא למגור דלמא אחי יחיד לבטוליה להו דאי מצטל להו שפיר דמי דהא עירבו וכיון דאורי ציחיד דמלי לבטוליה מה לי חד מה לי תרי: כיון דלא עירב ליקנסיה. דמרישא לא נפקא לן דרישא איירי דהאי דלא עירב בטל להנך דעירבו: סנה דה סיפא לגמ' רישא. דצדקה ומיהו עסקינן רישא דקמני לאחד שעירב דאילו איתיה לאידך צעי לבטוליה ליה כדקמני צהך סיפא: ולאבי. דמתרן דה סיפא מאי לשנים לאחד משנים למה לי דתנייה הא תנא ליה רישא דיחיד מצטל לאחד משנים מה לי חד מצטל מה לי תרין מצטלין:

הדר פרק ששי עירובין

ע.

עין משפט נר מצוה

נח א' טו"ט א"ח ס"י שפ ספק ד: נח ב' מ"י פ"צ מהל' עירובין הלכה ב' טו"ט ע' שם ספק א': ב' ג' מ"י שם הלכה ד' טו"ט ע' שם ספק ד':

בעא מיניה אביי מרבה ב'. לא שמיע ליה צרייתא דלעיל דסוק פ"צ (דף כו'): כשהוא מצטל רשותו אין צריך לבטל לכל אחד ומשמע התם דפלוניתא היא דר"א ורבה והוא צרייתא כר"א ואין לומר דלרבנן מיבעיא ליה ופשוט ליה דצריך לבטל דאם כן מאי פריך מצרייתא דבסמוך:

הבא במאי עסקינן דהוה ומיהו. פירש רש"י דעל כרחך דרבה צשיירא שחנתה צצקעה והקיפיה חזר ונטו צה איש אהלו מוקי לה דכי מת אין ליורשיו שם כלום דאי צתיר ממש איכא יורשין וכיון דאילו הוה אצוהון קיים הוה אסר אינהו נמי אסרי וצתנס דחק דאין היורש אוקר אלמא א"כ הולך לדור שם דלעיל צ"מ שדוליאוו (דף מו.) פסקינן כר"ש דתנן לקמן פרק כ"ד משתמטין (דף פו.) ר"ש אומר אפי' הניח את ציתו והלך לשנות אלל צמו צאוהה העיר אינו אוקר כצנר הסיוח מלבו ומיהו אי צעו לאוקומי כר"מ דאמר כשהלך לשנות צעיר אחרת א' נכרי ואחד ישראל אוקר וקאמרין נמי לקמן בפירקין (דף עג:) צית התנן וצית הצקר וצית העלים וצית האלורות הרי זה אוקר עליו צריך לאוקומי צשיירא שחנתה צצקעה א"נ כגון שזה עצמו שעירב הוה יורש: י"ד ש' מהו שיבטל. צשלא עירב האצ מיירי כדפי' צקונט' דלא עירב הא תני לקמן (עמוד ב') א' מבני חצר שמת והניח רשותו לאחד מן השוק משחסיכה אינו אוקר ואיירי כגון צבה היורש לדור שם צצנת דאם לא כן לא צעי ציטול דהוי כמו צית התנן וצית הצקר דלא אסר כדאמר רבי יהודה לקמן בפירקין (עג:) דאין אוקר אלל מקום דירה ור"ש דפסיק פרק מי שהוציאוו (לעיל מו.) כוותיה קאמר דאפילו הלך לשנות אלל צמו צאוהה העיר אינו אוקר ומיהו אס' היה היורש דר צאוהה חזר שמה היה אוקר להם צית אציו כשירש צצנת אע"פ שלא צא לדור שם אפילו עירב עם צציו צצנר צצנת אפילו הכי צעי ציטול ולא מהני עירובן לגבי אותה חצר שירש צצנת

ליגור דילמא אתי לבטולי להו קמ"ל: ואין נוטלין רשות: למה לי לא צריכא א' אף על גב דאמרי ליה קני על מנת להקנות בעא מיניה אביי מרבה חמשה ששרויין בחצר אחת ושכח אחד מהן ולא עירב כשהוא מבטל רשותו צריך לבטל לכל אחד ואחד או לא א"ל א' ב' צריך לבטל לכל אחד ואחד איתביה: אחד שלא עירב נותן רשותו לאחד שעירב שנים שעירבו נותנין רשותו לאחד שלא עירב ושנים שלא עירבו נותנין רשותו לשנים שעירבו או לאחד שלא עירב אבל לא אחד שעירב נותן רשותו לאחד שלא עירב ואין שנים שעירבו נותנין רשותו לשנים שלא עירבו ואין שנים שלא עירבו נותנין רשותו מיהת רישא אחד שלא עירב נותן רשותו לאחד שעירב ה"ד אי דליכא אחרניא בהדיה בהדי מאן עירב אלא פשיטא דאיכא אחרניא בהדיה וקמני לאחד שעירב ורבה הבא במאי עסקינן דהוה ומיהו אי דהוה ומיהו אימא סיפא אבל אין אחד שעירב נותן רשותו לאחד שלא עירב ואי דהוה ומיהו אמאי לא אלא פשיטא דאיתיה ומדסיפא איתיה רישא נמי איתיה מדי איריא הא כדאיתא והא כדאיתא תדע דקמני סיפא דרישא ושנים שלא עירבו נותנין רשותו לשנים שעירבו לשנים אין לאחד לא ואביי אמר מאי לב' לאחד מב' אי הכי יתני לאחד שעירב או לאחד שלא עירב קשיא אחד שלא עירב נותן רשותו לאחד שעירב לאביי דאיתיה וקמ"ל דאין צריך לבטל רשות לכל אחד ואחד לרבה דהוה ומיהו ולא גזור זימנין דאיתיה ושנים שעירבו נותנין רשותו לאחד שלא עירב פשיטא מהו דתימא כיון דלא עירב ליקנסיה קמ"ל וב' שלא עירבו נותנין רשותו לשנים שעירבו לרבה תנא סיפא לגמ' (ה) רישא

לאביי ב' שלא עירבו איצטריכא ליה סד"א קמ"ל או לאחד שלא עירב למה לי מהו דתימא הני מילי היכא דמקצתן עירבו ומקצתן לא עירבו אבל היכא דכולן לא עירבו ליקנסניהו כדי שלא תשתכח תורת עירוב קמ"ל אבל אין אחד שעירב נותן רשותו לאחד שלא עירב לאביי תנא סיפא לגמ' רישא לרבה אידי דתנא רישא תנא נמי סיפא ואין שנים שעירבו נותנין רשותו לשנים שלא עירבו הא תו למה לי לא צריכא דבטל ליה חד מינייהו לחבריה מהו דתימא לשתרי ליה קמ"ל כיון דבעידנא דבטל לא הוה ליה שריותא בהא חצר לא ואין שנים שלא עירבו נותנין רשותו לשנים שלא עירבו הא תו למה לי (ו) לא צריכא דאמרי קני על מנת להקנות בעא מיניה רבא מרב נחמן יורש מהו שיבטל רשות היכא

רבנו חננאל

והא מפורש הכי (א) בהצוה, דתניא ואין שנים שעירבו נותנין רשות לשנים שלא עירבו, והדר חד מינייהו ובטל ליה לחבריה, מהו דתימא ינשתרי ליה, קמ"ל. [דאין שנים שלא עירבו נותנין רשותם לשנים שלא עירבו, ואע"ג דאמרי להו קני על מנת להקנות. בעא מיניה אביי מרבה חמשה ששרויין בחצר אחת ושכח אחד מהם ולא עירב כשהוא מבטל צריך לבטל רשות לכל אחד ואחד אי לא, א"ל צריך לבטל רשות לכל אחד ואחד. איתביה, אחד שלא עירב נותן רשותו לאחד שעירב, היכי דמי, אי ליכא אחריו בהדי מין מערב, דקמני לאחד שעירב, אלא פשיטא דאיכא אחרניא ועירב בהדיה ובתרי הכי. ואקשינן אימא סיפא אבל אין אחד שעירב נותן רשותו לאחד דעירב, ואי איהו דעירב בהדיה מתני' והשתא ליכא אחרניא בהדי אמאי לא. אלא פשיטא דאיתיה ואסר עליה, ומדסיפא איתיה רישא נמי איתיה. ודחי (רבא) [רבא] מדי איריא סיפא איתיה רישא ליתיה. תדע דבעינן לכל חד וחד, דקמני סיפא דרישא ושנים שלא עירבו נותנין רשותו לשנים שעירבו [מאי לאו] שנים ממש. ש"מ בעינן ביטול רשות לכל אחד ואחד. ודחי אביי מאי לשנים דקמני אחד (לשנים) [משנים]. ואקשינן אי הכי ליתני לאחד שעירב או לאחד שלא עירב דמשמע דאיכא אחרניא בהדיה ואפי' הכי בחז סגי ליה. אלא מדלא קמני הכי אלא קמני לשנים שעירבו, לשנים שעירבו ממש הוה שמעינן מינה דבעינן ביטול לכל חד וחד. ונדרה אביי בקרישא. פ"י להא מתניתא פסיקא פסקה פשוטה היא. בעא מיניה רבא מרב נחמן יורש מהו שיבטל רשות.

(פ) ב' צריכא לקמן דף ע'.

הני מילי כו'. דכל הני צטולי דלעיל איכא מקצתייהו דעירבו: פורס עירוב. תורת עירוב מן התנוקות הצאים אחרי כן: לאביי סנה דה סיפא. דלא איצטרך דהא פשיטא דאיכא חד דלא צטיל ליה רשותיה אלל להכי תנייה לאשמועינן דכולה מתניתא צדאיתנהו לתרייהו המעריצין עסקינן ואפילו הכי קמני רישא דרישא אחד שלא עירב נותן רשותו לאחד שעירב דאין צריך לבטל רשותיה לכל אחד ואיהו לא אסר אחריה: אידי דסנא רישא. אחד שלא עירב נותן רשותו לאחד שעירב תנא דה סיפא דאפסכא לא ולעולם רישא צדקה ומיהו וסיפא צדאיתנהו: הא סו נמה לי. פשיטא דאסרי אהדדי: הכי גרסינן כיון דבעידנא דבטל להו הכך כו'. ולעיל פרישא לה: קני על מנת להקנות. ממשנה יתירה נפקא לן דאי לאו הכי לא איצטרך למיתנייה ולעיל [ד"ה לא צריכא] פרישא לה: יורש. ששכח אציו ולא עירב ומת צצנת ולא ציטל רשותו מהו שיצטל היורש:

היכא